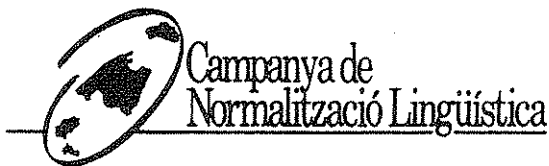

LÍNIA DIRECTA

amb la Campanya de Normalització Lingüística

V

Palma
1993

Línia Directa

© Aina Moll, A. I. Alomar i Celia Riba, segons l'autoria dels textos

Producció: Campanya de Normalització Lingüística de les Illes Balears

Fotocomposició: Jorvich, s.l.

Impressió: Jorvich, s.l.

Dipòsit Legal: PM-1.364/1991

I.S.B.N. 84-604-8810-1

III

No hi ha conferències bilingües

Una senyora ens diu que unes quantes vegades ha rebut invitacions biligües per a conferències o taules rodones, i el títol del tema a tractar hi figurava en castellà a la versió castellana i en català a la catalana. Troba que això no és correcte, “perquè si es tracta d’un personatge de Madrid, és de suposar que parlarà en castellà, però si és de Barcelona o d’aquí, com sabem en quina llengua ho farà?”. Considera que és necessari que se sàpiga, per evitar situacions desagradables si

un castellanoparlant que no entén el català es troba inesperadament amb una conferència que no entén.

Té tota la raó. El bilingüisme és fàcil de practicar per escrit —és a dir, podem rebre al mateix temps un text que l'emissor ha escrit dues vegades—, però en la comunicació oral el monolingüisme és una necessitat imposada per la Naturalesa: només podem parlar en una llengua al mateix temps, i per tant no hi ha conferències bilingües. La llengua de la conferència o de l'acte públic és una de les dades (com l'hora, el lloc, el local, etc.) que no poden faltar en els textos que l'anuncien. En una invitació monolingüe, es dóna per entès que l'acte es farà en la mateixa llengua amb què s'anuncia; si no és així, s'ha d'indicar posant el títol en la que emprarà el conferenciant (en no ser que es digui expressament: “una conferència en tal llengua sobre tal tema”). No podem anunciar en català una conferència d'un personatge de Madrid comptant que la gent ja entindrà que ha de parlar en castellà, perquè hi ha personatges de Madrid que saben català (o que són catalans), i que hi donen conferències —d'altra banda, el fet que el personatge sigui d'aquí i parli familiarment mallorquí, tampoc no garanteix que s'hagi d'expressar en català.

En els anuncis o invitacions bilingües, es posa el títol, a les dues versions, en la llengua que usará el conferenciant.

En canvi, és normal -i correcte- traduir el títol quan es tracta d'actes en què intervindran diferents oradors, en una o l'altra de les llengües: aquest fet indica que les dues llengües hi seran emprades. És el que fan en territoris on dues llengües coexisteixen —a Brussel·les, per exemple, tant si es tracta de la combinació francès-neerlandès, oficials en el territori, com de francès-anglès, en els usos comunitaris—, no sols per a actes amb diversos participants, sinó també per a conferències d'un sol orador, en què està prevista la traducció simultània.

Aquí, però, on no tenim l'hàbit del “monolingüisme dins el bilingüisme” i la traducció simultània només s'usa en casos excepcionals de multilingüisme, la llengua del títol ha de ser indicador segur de la que sentiran els assistents. - A. M. (7-6-93)